

Diasporaliteratuur kan levens redden

Verlag introductiebijeenkomst diasporaliteratuur 10 maart 2022

Eigen ervaring literair verwerken

Met twee broers in Zweden, ouders in Syrië, tantes in Noorwegen, een schoonzus in Canada en haar echtgenoot in Saoedi-Arabië, is Randa's familie een treffend voorbeeld van hoe diaspora werkt. Zelf woont ze 4,5 jaar in Utrecht met haar twee dochters. En ze is lid van het team dat de introductiebijeenkomst over diasporaliteratuur had voorbereid. Ruim 25 belangstellenden luisterden naar het gesprek dat teamlid Annelies met haar had. Randa is niet alleen persoonlijk getroffen door de diaspora, ze schrijft er ook over. Tijdens het gesprek zegt ze dat de literatuur, lezen en schrijven, haar heeft gered. Tijdens de lange asielprocedure met gevoelens van onzekerheid, heimwee en ontheemding, bleef ze op de been door haar ervaringen literair te verwerken. Haar eerste twee boeken zijn geschreven in het Arabisch, zij werkt nu aan een boek in het Nederlands.

Gedwongen vertrek

De introductiebijeenkomst begon met een gezamenlijke associatie via de chat op diaspora en diasporaliteratuur. Begrippen als 'vluchten', 'twee werelden', 'culturele verschillen' en 'dubbele identiteit' kwamen voorbij evenals noties als 'worsteling' en 'zoeken naar een thuis'. In drie subgroepen werd doorgepraat over deze onderwerpen. Verschillen tussen diaspora en 'gewoon' verhuizen leken te zitten in het feit dat diaspora gedwongen is terwijl de situatie in het thuisland precair blijft. Ook kwam aan de orde dat in diasporaliteratuur niet alleen de inhoud maar ook de taal verrast.

Onverwachte perspectieven

In het tweede deel van de avond passeerden de boeken de revue die de komende maanden besproken worden. Aan de hand van de video (www.diasporaliteratuur) en citaten voorgelezen door alle teamleden, Ralph, Marianne, Annelies en Randa, kregen de luisteraars een eerste indruk van sfeer en taal van deze literaire werken. De avond werd afgesloten met een korte inventarisatie van Marianne wat in secundaire literatuur gezegd wordt over diaspora en diasporaliteratuur. Deze literatuur betekent veel, is vaak zelfs van levensbelang, voor hen die diaspora hebben meegemaakt. Maar ook lezers zonder persoonlijke ervaring kunnen veel in dit bijzondere genre vinden, zoals andere, onverwachte perspectieven, *memory work* (omgaan met herinneringen) en *identity work* (vormgeven van identiteiten). De [presentatie is hier](#) te vinden.

Suggesties over de boekbesprekingen

De bijeenkomst werd afgesloten met een overzicht van andere plannen in het kader van dit project en gelegenheid tot vragen. Suggesties hoe de boekbesprekingen eruit kunnen zien, bijvoorbeeld aan het begin en aan het eind van de bespreking een waardering aan het boek geven, werden uitgewisseld. Al met al een mooie aftrap van een project dat de komende tijd zal werken aan meer bekendheid.

